

Leefbaarheidsmonitor
Amsterdam

Stadsdeel Osdorp

Amsterdam, december 1995
Van Dijk, Van Someren en Partners

Mireille Geldorp
Paul Boekhoorn

Inhoud

1	Inleiding	1
2	Resultaten	2
2.1	Wonen	2
2.2	Buurtvoorzieningen	3
2.3	Verkeer	5
2.4	Onderhoud en beheer openbare ruimte	6
2.5	Buurtcohesie en sociale contacten	8
2.6	Sociale veiligheid	10
2.7	Specifieke aspecten leefbaarheid Osdorp	13
2.8	Stadsdeelbestuur en -diensten	14
2.9	Leefbaarheid algemeen	15
3	Conclusies	17
	Bijlage	19

1 Inleiding

In opdracht van het stadsdeel Osdorp heeft Bureau Van Dijk, Van Soomeren en Partners in september 1995 een onderzoek uitgevoerd onder zo'n 400 stadsdeelbewoners. Zij werden gevraagd naar hun oordeel over de leefbaarheid van de eigen buurt. Bij het onderzoek is gebruik gemaakt van de leefbaarheidsmonitor die door Van Dijk, Van Soomeren en Partners en het Amsterdamse Bureau voor Onderzoek en Statistiek is ontwikkeld.

In de monitor is het begrip leefbaarheid uitgewerkt in de thema's kwaliteit van de woning, inrichting van de woonomgeving, buurtvoorzieningen, verkeersveiligheid en parkeren, beheer, sociale contacten en buurtcohesie, informatieverstrekking aan de burger en tenslotte de relatie tussen bevolking en stadsdeelbestuur. De respondenten maken hun waardering voor - of afkeuring van - elk van de diverse aspecten kenbaar met een rapportcijfer. Het betreft dan steeds de eigen buurt. Door de perceptie van het begrip leefbaarheid van de bewoners uit de verschillende buurten te combineren, ontstaat een gedifferentieerd beeld van de leefbaarheid in het gehele stadsdeel. Ook zijn in het onderzoek vragen opgenomen over sociale veiligheid en slachtofferschap. In de enquête is hierbij de opzet gevolgd van de politiemonitor, waardoor vergelijkingen van de resultaten mogelijk zijn.

De stadsdeelbewoners zijn telefonisch geënquêteerd. Hiervoor is een gestratificeerde steekproef van telefoonnummers getrokken uit het PTT-bestand. Om in de steekproef ook een redelijke vertegenwoordiging te garanderen van allochtonen werden - naast de telefonische interviews - 40 face to face interviews gehouden met Turken en Marokkanen. Op deze wijze is in het onderzoek een vertegenwoordiging verzekerd van ten minste 10% allochtonen. Nadere informatie over de samenstelling van de steekproef is te vinden in de bijlage.

In hoofdstuk 2 worden - per thema - de resultaten weergegeven van het onderzoek. Hoofdstuk 3 bevat de conclusies.

2 Resultaten

2.1 Wonen

Om te kunnen vast stellen hoe de bevolking in Osdorp de kwaliteit van het wonen ervaart, zijn in de enquête vragen opgenomen over de woning en de woonomgeving. In tabel 1 wordt de waardering aangegeven voor elk van de diverse items van het thema wonen. Dit gebeurt aan de hand van de gemiddelden van de rapportcijfers die door de respondenten zijn toegekend. Terwijl eerst de 'score' voor het stadsdeel als geheel wordt gegeven, staan in de overige kolommen de gemiddelden per wijk vermeld¹.

Tabel 1: Wonen

Aspecten die de woning en de woonomgeving betreffen	stadsdeel	wijk 1	wijk 2	wijk 3	wijk 4
Grootte woning	* 7,6	8,1	7,6	7,2	7,5
Ligging woning	* 7,8	7,9	8,1	7,3	7,8
Onderhoud aan woning	6,9	7,3	6,9	6,7	6,8
Straatverlichting	7,4	7,3	7,2	7,3	7,6
Bereikbaarheid buurt met OV	* 7,4	7,0	7,0	7,4	8,2
Vervuiling van buurt	* 6,3	6,9	5,9	6,3	6,2

Uit de tabel blijkt dat de diverse items, met stadsdeelgemiddelden die variëren van 6,9 tot 7,8, redelijk goed scoren. Vooral de grootte en de ligging van de woning stemmen tot tevredenheid. In mindere mate is men tevreden over de buurt wanneer het over vervuiling gaat. Gemiddeld beoordeelt men het stadsdeel wat dit aspect betreft met een 6,3. Wijk 2 scoort hierbij het laagst en wijk 1 wat beter dan de overige wijken. Wijk 4 doet het, wat betreft de bereikbaarheid met het openbaar vervoer, beter dan de rest van het stadsdeel.

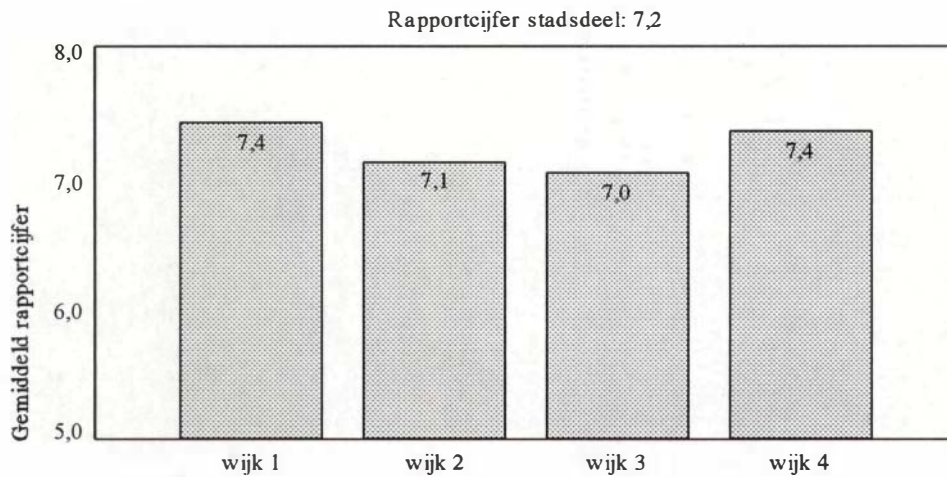
Al met al scoren de 'woonaspecten' in het stadsdeel gezamenlijk gemiddeld een 7,2. Voor de berekening van het overkoepelende rapportcijfer is het gemiddelde genomen van de rapportcijfers voor de 6 items die onder het thema 'wonen' vallen. Hierbij doen zich tussen wijken wel verschillen voor. In wijk 2 en wijk 3 ligt het woongenot net een fractie lager dan in wijk 1 en 4. De overkoepelende gemiddelden, per wijk en over het hele stadsdeel, worden weergegeven in grafiek 1.

---

¹ In de tabellen is bij de items waar sprake is van significant verschillende wijkgemiddelden, een asterix (*) geplaatst. In de overige gevallen zijn de verschillen in de gemiddelde rapportcijfers per wijk niet significant.

Grafiek 1: woning en woonomgeving

Waardering per wijk

Allochtone en autochtone bewoners beoordelen het wonen in het stadsdeel overigens verschillend. Over het geheel genomen kennen allochtonen een 6,6 toe aan het thema wonen en autochtonen een 7,3. Het verschil doet zich voor bij de items grootte en ligging van de woning en het onderhoud aan de woning. Dit wordt geïllustreerd in tabel 2.

Tabel 2: Wonen

Aspecten die de woning en de woonomgeving betreffen	stadsdeel	allochtonen	autochtonen
Grootte woning	* 7,6	6,3	7,8
Ligging woning	* 7,8	6,5	8,0
Onderhoud aan woning	* 6,9	6,0	7,1

2.2 Buurtvoorzieningen

De kwaliteit van de buurtvoorzieningen is gemeten aan de hand van 11 verschillende vragen. Naast aspecten als het aanbod van winkels, medische voorzieningen en scholen gaat het om de recreatiemogelijkheden in het stadsdeel, zowel voor volwassenen als voor kinderen. Tabel 3 geeft de waardering van de respondenten weer voor elk van de items.

Tabel 3: Buurtvoorzieningen

Voorzieningen	stadsdeel	wijk 1	wijk 2	wijk 3	wijk 4
Aanbod winkels	* 7,0	5,7	7,4	7,3	7,3
Aanbod groenvoorzieningen	7,1	6,8	7,2	7,2	7,2
Speelgelegenheden voor kinderen	5,7	6,0	5,6	5,6	5,8
Sport- en spelmogelijkheden voor jongeren	5,5	5,4	5,8	5,5	5,4
Recreatiemogelijkheden voor volwassenen	* 6,1	5,4	6,8	5,9	6,1
Aanbod buurthuizen en wijkcentra	6,3	6,2	6,4	6,3	6,3
Aanbod medische voorzieningen	* 7,3	6,9	7,4	7,4	7,5
Overige aanbod hulpvoorzieningen	6,7	6,4	6,8	6,8	6,9
Aanbod uitgaansmogelijkheden	4,8	4,5	5,1	4,7	4,9
Aanbod basisscholen ²	6,8	6,6	6,9	6,3	7,7
Aanbod middelbare scholen ³	6,4	6,2	6,4	6,8	6,1

De stadsdeelgemiddelden in tabel 3 lopen uiteen van een 4,8 voor het aanbod van uitgaansmogelijkheden in het stadsdeel tot een 7,3 voor het aanbod aan medische voorzieningen. Het blijkt dat naast een onvoldoende aanbod aan uitgaansmogelijkheden voor (jong) volwassenen, ook de recreatiemogelijkheden voor jongeren en kinderen als zeer matig worden ervaren. Dit geldt voor alle vier de wijken. Wat de buurtvoorzieningen aan gaat, scoren - naast de medische voorzieningen - het aanbod van winkels en de groenvoorzieningen het best.

Hierbij moet worden vermeld dat wijk 1 zich in negatieve zin onderscheidt van de andere drie wijken in het aanbod van winkels. Positieve afwijkingen worden gevormd door wijk 2, wat de recreatiemogelijkheden voor volwassenen betreft en door het aanbod aan basisscholen in wijk 4.

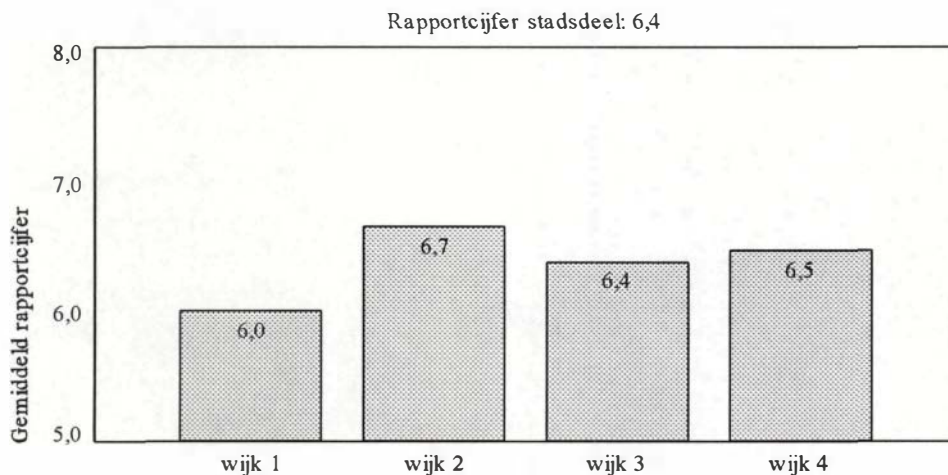
Hoe het stadsdeel en de vier wijken scoren op het overkoepelende thema buurtvoorzieningen, wordt aangegeven in grafiek 2. Wijk 2 blijkt hierbij meer en/of betere buurtvoorzieningen te hebben en wijk 1 scoort juist wat lager dan de overige drie wijken. Er zijn wat dit thema betreft geen verschillen tussen allochtonen en autochtonen.

2 Aangezien niet iedereen kinderen heeft in deze leeftijd, hebben de resultaten niet betrekking op het totaal van 411 respondenten. Het betreft hier 72 respondenten, ofwel 18,5% van de steekproef.

3 Ook hier hebben de resultaten betrekking op een klein deel van de steekproef: 48 respondenten ofwel 12% heeft kinderen die naar de middelbare school gaan.

Grafiek 2: buurtvoorzieningen

Waardering per wijk

2.3 Verkeer

In de enquête zijn vier vragen opgenomen die geschaard kunnen worden onder het thema verkeer. Naast de beoordeling van de algemene verkeersveiligheid is gevraagd naar de veiligheid van voetgangers en fietsers en naar de parkeergelegenheid. De resultaten staan genoteerd in tabel 3.

Tabel 4: Verkeer

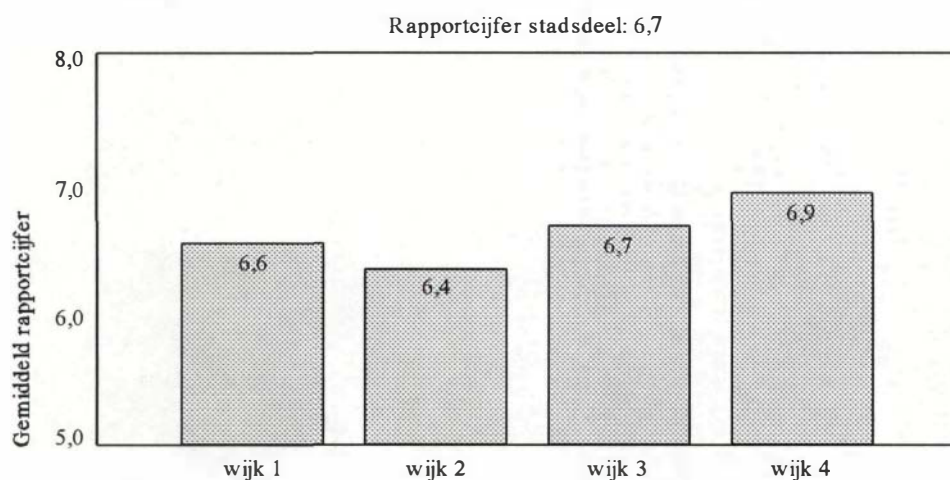
Aspecten die het verkeer en het parkeren betreffen	stadsdeel	wijk 1	wijk 2	wijk 3	wijk 4
Veiligheid voetgangers	* 6,5	6,8	6,0	6,5	6,8
Veiligheid fietsers	6,3	6,4	5,9	6,3	6,4
Parkeergelegenheid	* 7,1	6,4	7,1	7,4	7,6
Algemene verkeersveiligheid	6,7	6,6	6,5	6,6	7,0

De gemiddelden tonen aan dat het met de verkeerssituatie in Osdorp redelijk is gesteld. Er is voldoende tot ruim voldoende parkeergelegenheid, in wijk 1 echter wat minder. Ook scoort de algemene verkeersveiligheid vrij goed. De veiligheid van voetgangers (wijk 2 wordt wat dit betreft minder positief beoordeeld) en fietsers is eveneens voldoende, maar houdt - vooral wat de fietsers betreft - niet over.

De verkeerssituatie in het stadsdeel wordt gewaardeerd met een 6,7 als gemiddeld rapportcijfer. Op dit overkoepelende niveau zijn er nauwelijks verschillen tussen de vier wijken en ook niet tussen allochtone en autochtone bewoners.

Grafiek 3: verkeerssituatie

Waardering per wijk

2.4 Onderhoud en beheer openbare ruimte

Voor het onderhoud en het beheer van de openbare ruimte is het stadsdeel voor een belangrijk deel verantwoordelijk. Vragen die hierover zijn gesteld betreffen onder andere het ophalen van het huisvuil, het schoonhouden van straten en pleinen, het onderhoud aan parken en plantsoenen, aan de straatverlichting en het onderhoud aan het wegdek. Tabel 5 vermeldt de gemiddelde scores.

Tabel 5: Onderhoud

Aspecten die het onderhoud van de openbare ruimte betreffen	stadsdeel	wijk 1	wijk 2	wijk 3	wijk 4
Ophalen van huisvuil	7,5	7,7	7,3	7,5	7,6
Schoonhouden van straten en pleinen	6,4	6,8	6,2	6,4	6,3
Onderhoud parken en plantsoenen	6,6	6,7	6,5	6,6	6,4
Onderhoud gemeenschappelijke tuinen door woningbouwcorporaties	6,9	6,8	7,0	6,8	7,1
Onderhoud straatverlichting	7,5	7,4	7,3	7,6	7,6
Onderhoud wegdek, trottoirs	5,6	5,7	5,2	5,8	5,5
Onderhoud overig straatmeubilair	* 6,6	6,7	6,2	6,8	6,6
Onderhoud algemeen	6,7	6,8	6,5	6,8	6,7

De gemiddelde scores voor onderhoud en beheer zijn voldoende tot ruim voldoende. Alleen het onderhoud aan het wegdek en de trottoirs, met een gemiddeld rapportcijfer van 5,6, wordt negatief beoordeeld. Het ophalen van het huisvuil wordt gewaardeerd met een gemiddeld rapportcijfer van 7,5, evenals het onderhoud van de straatverlichting. Dit laatste is gunstig met betrekking tot de sociale veiligheid, een onderwerp dat in een volgende paragraaf aan de orde komt.

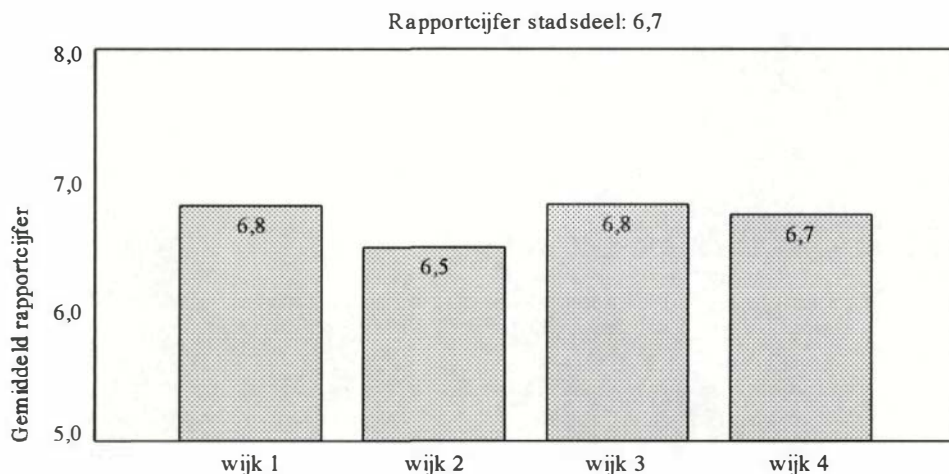
Eerst nog moet worden vermeld, dat alhoewel er slechts bij 1 item sprake is van een significant verschil tussen de vier wijken, de tendens erop wijst dat bewoners van wijk 2 wat minder tevreden zijn over het onderhoud van de buurt dan bewoners van de overige drie Osdorpse wijken.

Overigens lopen de meningen van bewoners uiteen over of dit onderhoud de laatste jaren is verbeterd. Terwijl 23% spreekt over een verbetering, meent 25% dat het onderhoud is verslechterd. De rest (41%) ziet geen verandering of geeft aan het niet te weten (11%).

Het gemiddelde totale rapportcijfer voor het onderhoud aan de openbare ruimte is een 6,7. Er doen zich hier geen opvallende verschillen voor tussen de vier wijken evenmin als tussen bewoners van verschillende etnische achtergronden.

Grafiek 4: onderhoud

Waardering per wijk

2.5 Buurtcohesie en sociale contacten

De leefbaarheid van de buurt heeft naast voornoemde zaken ook te maken met de mate waarin men er zich thuis voelt en de wijze waarop het contact met de directe omgeving wordt ervaren. Daarom zijn in de enquête een aantal vragen opgenomen over dit onderwerp. Het gaat dan onder andere over de wijze waarop de bewoners van het stadsdeel het contact met de burens ervaren, in welke mate zij eventueel overlast ondervinden en op welke wijze de stadsdeelbevolking aankijkt tegen het samenleven met buurtbewoners van diverse etnische achtergronden. In tabel 6 wordt eerst een rapportcijfer gepresenteerd voor de wijze waarop het contact met de burens wordt ervaren.

Tabel 6: Sociale contacten

	stadsdeel	wijk 1	wijk 2	wijk 3	wijk 4
Contact met burens	* 7,2	7,7	7,3	6,7	7,4

Terwijl het contact met de burens in het stadsdeel gemiddeld met een 7,2 wordt gewaardeerd, verschillen de wijken hierin enigszins van elkaar. Zowel wijk 1 als wijk 3 verschillen van het stadsdeelgemiddelde, wijk 1 in positieve zin en wijk 3 in negatieve zin. Uit nadere analyse blijken allochtone en autochtone bewoners hierover verschillend te oordelen. Terwijl de tweede groep gemiddeld een 7,3 scoort, waarderen allochtonen dit contact met een 6,6.

Gegevens met betrekking tot burenoverlast worden gepresenteerd in tabel 7.

Tabel 7: Ervaren overlast van burens (in %)

Mate waarin men overlast ondervindt van burens	stadsdeel	wijk 1	wijk 2	wijk 3	wijk 4
Veel tot dagelijks	10	6	8	17	7
Soms	30	27	23	38	30
Nooit	60	67	68	45	63
Totaal percentage	100	100	100	100	100

Uit de bovenstaande tabel blijkt dat het overgrote deel van de bevolking (60%) nooit overlast ondervindt van de burens. Een kleine groep (10%) heeft echter veel of zelfs dagelijks last van zijn burens. Wijk 3 lijkt wat dit betreft het meest problematisch, want 1 op de 6 ondervraagde bewoners aldaar geeft aan met veel (tot dagelijkse) overlast geconfronteerd te worden. In tabel 8 wordt aangegeven hoe het contact met de burens zich de laatste jaren heeft ontwikkeld.

Tabel 8: Ontwikkeling contact met buren (in %)

Ervaren verandering	stadsdeel	wijk 1	wijk 2	wijk 3	wijk 4
(Sterk) verbeterd	17	20	8	16	22
Geen verandering	65	65	75	58	64
(Sterk) verslechterd	12	5	10	22	7
Weet niet	7	10	7	5	6
Totaal percentage	100	100	100	100	100

Uit deze tabel valt op te maken dat het merendeel van de respondenten (65%) meent dat er de afgelopen jaren niets is veranderd in het contact met de buren. Van de overige 35% is een iets groter deel van mening dat er sprake is van een verbetering in deze contacten dan van een verslechtering. Wanneer naar de resultaten op wijkniveau wordt gekeken, dan blijkt dat men vooral in de wijken 1 en 4 een relatief positief oordeel heeft. Zo'n 20% tot 25% spreekt hier van een positieve verandering in de contacten met buren. In de wijken 2 en 3 is de situatie anders. In wijk 2 lijken de contacten met buren min of meer hetzelfde gebleven. In wijk 3 zijn de meningen vooral erg verdeeld, maar lijkt er eerder sprake te zijn van een negatieve dan van een positieve tendens.

Tabel 9: Samenleven verschillende bevolkingsgroepen (in %)

Wijze waarop dit ervaren wordt	stadsdeel	wijk 1	wijk 2	wijk 3	wijk 4
(Zeer) positief	36	47	30	31	36
Neutraal	40	41	46	38	36
(Zeer) negatief	24	13	24	31	28
Totaal percentage	100	100	100	100	100

Over het samenleven met bewoners van diverse etnische achtergronden oordelen de geënqueteerden uit het stadsdeel uiteenlopend. Terwijl ruim een derde deel het inter-etnisch samenleven als (zeer) positief ervaart, beoordeelt bijna een kwart dit als negatief. De verschillen tussen de wijken zijn als volgt te typeren.

In wijk 1 wordt het samenleven van verschillende bevolkingsgroepen het meest gewaardeerd. Bijna 50% ervaart dit als positief. Wijk 3 onderscheidt zich in negatieve zin van de rest van het stadsdeel. De groep mensen die het inter-etnisch samenleven als positief ervaart, is hier even groot als de groep die daar negatief over oordeelt. De wijken 2 en 4 nemen een middenpositie in. Opvallend is dat onder allochtonen het percentage dat hier (zeer) positief over oordeelt zo'n 20% hoger is dan onder de autochtone bevolking.

2.6 Sociale veiligheid

De sociale veiligheid in het stadsdeel wordt in deze paragraaf vastgesteld aan de hand van een algemeen rapportcijfer, de perceptie van de stand van zaken wat de criminaliteit betreft en het feitelijk slachtofferschap van respondenten. Daarnaast is gevraagd naar vermijdingsgedrag, naar het functioneren van de politie en naar de wijze waarop de veiligheid zich de laatste jaren heeft ontwikkeld.

Tabel 10: Algemene veiligheid (in %)

	stadsdeel	wijk 1	wijk 2	wijk 3	wijk 4
Veiligheid	6,2	6,3	6,3	5,9	6,3

De veiligheid in de eigen buurt wordt, zoals te zien is in tabel 10 op stadsdeelniveau, beoordeeld met een magere voldoende, een 6,2. Hierbij verschillen de wijken onderling nauwelijks van elkaar.

In tabel 11 staat de frequentie vermeld waarmee incidenten plaatsvinden in de eigen buurt, althans volgens de perceptie van de respondenten. Deze inschatting bepaalt mede de mate waarin mensen zich veilig voelen.

Tabel 11: Perceptie criminaliteit in eigen buurt (in %)

	komt vaak voor	komt soms voor	komt bijna nooit voor	weet niet
Fietsdiefstal	23	27	27	24
Diefstal uit auto's	24	31	27	19
Bekladding van muren en/of gebouwen	22	25	50	4
Overlast van groepen jongeren	22	25	51	2
Inbraak in woningen	21	33	37	8
Beroving op straat	11	19	55	16
Vernieling van telefoocellen, bus- of tramhokjes	19	26	48	7
Bedreiging	4	19	60	17
Gewelddelicten	4	16	65	15
Geluidsoverlast door verkeer	22	20	57	1
Overige geluidsoverlast	24	25	49	2

Een kwart van de respondenten meent dat alle delicten, uitgezonderd beroving, bedreiging en gewelddelicten, vaak voorkomen bij hun in de buurt. Fietsdiefstal, diefstal uit auto's en inbraak in woningen lijken het meest frequent voor te komen. Ruim de helft van de respondenten meent dat deze delicten op z'n minst soms voor komen. Ook geluidsoverlast dat niet door verkeer wordt veroorzaakt wordt vaak genoemd.

Wanneer mensen zich op straat onveilig voelen kan dat leiden tot het mijden van bepaalde straten of plekken in de buurt. Uit de enquête blijkt dat bijna een derde van de respondenten dergelijk vermijdingsgedrag vertoont. Bij 16% is dat vaak het geval.

Het feitelijk slachtofferschap komt aan de orde in tabel 12. Het gaat hierbij telkens om incidenten die voorvallen in de woonomgeving van de respondent.

Tabel 12: Slachtofferschap in de eigen buurt (abs. en %)

Delicten	1 keer	2-3 keer	4-5 keer	> dan 5 keer	Totaal		Politie-monitor 1993 Regio Amsterdam
					n	% ⁴	
Autodiefstal	4	3	0	0	7	3 ⁵	2
Diefstal uit auto	11	8	0	1	20	7	10
Diefstal vanaf auto ⁶	42	26	3	3	74	27	21
Fietsdiefstal	28	6	3	0	37	5 ⁷	19
Diefstal tas/ portemonnee met geweld	1	0	0	0	1	0	2
Diefstal tas/ portemonnee zonder geweld	11	2	3	0	16	4	8
Overige diefstal	22	7	3	4	36	9	11
Inbraak woning zonder diefstal	27	2	0	0	29	7	9
Diefstal uit woning	7	2	0	1	10	2	5
Beschadiging/vernieling eigendom	27	9	5	6	47	11	8
Bedreiging met lichamelijk geweld	10	4	0	2	16	4	9
Mishandeling	2	0	0	0	2	1	2
Aanrijding ⁸	12	0	0	0	12	3	3
Ander misdrijf	3	0	0	1	4	1	2

Onder de geënquêteerde respondenten blijkt slachtofferschap van diefstal vanaf auto veruit het meest vaak voor te komen. Ruim een kwart van de autobezitters (27%) is hier het afgelopen jaar op z'n minst één keer het slachtoffer van geworden. Van overige vormen van criminaliteit zijn de respondenten veel minder frequent slachtoffer geworden. De meest voorkomende incidenten zijn: beschadiging c.q. vernieling van

4 Percentage van het totaal aantal respondenten (n=411).

5 Percentage van het totaal aantal respondenten dat meldt te beschikken over een auto. Het gaat dan om 270 respondenten, ofwel 70% van de 411. In de politie-monitor wordt het slachtofferschap niet naar het aantal personen gepercenteerd maar naar het totaal aantal auto's.

6 Het gaat bij dit type delict om diefstal of vernieling van zaken die aan de buitenkant van de auto zitten, zoals een autospiegel, antenne, wiel(dop) of andere onderdelen.

7 Percentage van het totaal aantal fietsen waarover alle huishoudens in de steekproef bij elkaar beschikken. Dit is conform de definiëring van het slachtofferschap percentage in de politie-monitor. Het gaat om een totaal van 748 fietsen.

8 Bij aanrijding gaat het om slachtofferschap van aanrijdingen waarbij de ander doorrijdt.

eigendom (11%), diefstal overig (9%), diefstal uit auto en inbraak in woning zonder diefstal (beide 7%). Van een aantal delicten ligt het slachtofferschap onder allochtonen aanzienlijk hoger dan onder autochtonen: diefstal uit auto (14% resp. 6%), fietsdiefstal (15% resp. 4%) en diefstal overig (23% resp. 8%).

In vergelijking met gegevens uit de Politiemonitor (1993) over de regio Amsterdam-Amstelland valt op dat het slachtofferpercentage van diefstal vanaf auto in Osdorp 7% hoger ligt dan in de rest van de regio en dat ook beschadiging/vernieling van eigendom wat vaker voor komt. Fietsdiefstal (5%) daarentegen is slechts een kwart van wat het is in de rest van de regio en de frequentie van vrijwel alle andere delicten ligt ook onder het regiogemiddelde. Vooral bedreiging met lichamelijk geweld en tasjesroof komen relatief weinig voor.

In tabel 13 wordt aangegeven hoe de respondenten aankijken tegen de ontwikkeling van de veiligheid in het stadsdeel.

Tabel 13: Ontwikkeling veiligheid (in %)

	wijk 1	wijk 2	wijk 3	wijk 4	stadsdeel
(Sterk) verbeterd	7	12	7	12	9
Geen verandering	53	37	44	46	45
(Sterk) verslechterd	22	38	37	31	32
Weet niet	18	14	12	11	13
Totaal percentage	100	100	100	100	100

Volgens de perceptie van de bewoners ontwikkelt de veiligheid in het stadsdeel zich eerder negatief dan positief. Bijna eenderde van de respondenten in alle wijken meent dat de veiligheidssituatie de laatste jaren (sterk) verslechterd is, terwijl slechts 9% denkt dat er een positieve ontwikkeling gaande is. Wijk 2 en vooral wijk 3 steken hierbij in ongunstige zin af van de rest van het stadsdeel.

In tabel 14 wordt gepresenteerd hoe de stadsdeelbewoners het functioneren van de politie beoordelen. Het gaat dan over het functioneren van de politie in de eigen buurt.

Tabel 14: Oordeel over functioneren politie (in %)

	stadsdeel
(Zeer) tevreden	42
Neutraal	23
(Zeer) ontevreden	21
Weet niet	13
Totaal	100

Over het functioneren van de politie wordt wisselend, maar niet echt positief gedacht. Terwijl 21% van de respondenten ontevreden tot zeer ontevreden is over het functioneren van de politie, is slechts 42% van de respondenten hier tevreden over. De

rest is neutraal (20%) of weet het niet (13%). De beoordeling is in de vier wijken vergelijkbaar.

2.7 Specifieke aspecten leefbaarheid Osdorp

Om de leefbaarheid in Osdorp te vergroten werkt het stadsdeel sinds 1 januari 1995 voor het dagelijks beheer van de buurt met wijkploegen. Bewoners kunnen er onder andere terecht met klachten over de groenvoorzieningen en de reiniging van de buurt. Een tweede maatregel is de aanstelling van stadswachten. Om de bekendheid van de maatregelen bij de stadsdeelbevolking te peilen evenals de waardering ervoor, zijn hier in de enquête enkele vragen over opgenomen.

In tabel 15 wordt vermeld met welk rapportcijfer de bewoners de inzet van wijkploegen waarden.

Tabel 15: Waardering wijkploegen (in %)

	stadsdeel	wijk 1	wijk 2	wijk 3	wijk 4
Waardering	6,3	6,1	6,5	6,5	6,1

Bij navraag blijkt dat zo'n 50% van de respondenten op de hoogte is van het bestaan van de wijkploegen. Wanneer aan hen gevraagd wordt naar een beoordeling van de wijkploegen blijkt dat niet al deze respondenten hiertoe in staat zijn. Slechts 35% kent de wijkploegen een rapportcijfer toe. Dit duidt erop dat het voor niet meer dan 35% van alle respondenten duidelijk is wat de effecten zijn van de inzet van de wijkploegen. De wijkploegen scoren gemiddeld een 6,3.

Geconfronteerd met de vraag of men weet waar men terecht kan met klachten over de groenvoorzieningen en de reiniging, geeft niet meer dan 9% als antwoord dat men daarvoor terecht kan bij de wijkploegen. Ruim 45% van de respondenten geeft als antwoord dat zij zich bij het stadsdeel zouden vervoegen. De overige 45% blijkt het niet te weten.

Over de bijdrage aan de leefbaarheid van het stadsdeel door de stadswachten heeft drie kwart van de respondenten een oordeel. Het resterende kwart heeft geen oordeel of is niet bekend met de inzet van deze stadswachten. Dit wordt aangegeven in tabel 16.

Tabel 16: Bijdrage van stadswachten aan leefbaarheid (in %)

	stadsdeel
Tamelijk veel	24
Een beetje	28
Geen	25
Weet niet	24
Totaal percentage	100

Onder de respondenten die een oordeel hebben over de inzet van de stadswachten is de groep die meent dat stadswachten een grote bijdrage leveren aan de leefbaarheid net zo groot als de groep die vindt dat deze functionarissen slechts een beperkte bijdrage leveren. De groep respondenten die meent dat de maatregel geen enkel effect heeft is van een vergelijkbare omvang. Blijkbaar hebben de bewoners van het stadsdeel over het effect van de stadswachten geen uitgesproken mening.

2.8 Stadsdeelbestuur en -diensten

In de leefbaarheidsmonitor zijn ook vragen opgenomen over de rol van het stadsdeel als dienstverlenende instantie en als bestuur. Het betreft onder meer vragen over de serviceverlening door ambtenaren, het optreden van het stadsdeelbestuur bij het aanpakken van problemen in de buurt, de informatievoorziening en eventuele klachtenafhandeling door de ambtenaren of het bestuur van het stadsdeel.

Uit de enquête blijkt dat ruim de helft (54%) van de respondenten wel eens contact heeft gehad met ambtenaren van het stadsdeelnkantoor. De service die door de ambtenaren op het stadsdeelnkantoor wordt verleend, wordt door deze groep respondenten positief gewaardeerd: gemiddeld met een 7,1 (tabel 17).

Ongeveer een kwart van de respondenten heeft zich wel eens met een klacht tot het stadsdeelnkantoor gewend. De afhandeling van klachten door ambtenaren van het stadsdeel of het -bestuur wordt negatief beoordeeld. Op dit item scoort het stadsdeel gemiddeld niet hoger dan een 5,3 (tabel 17).

Eveneens een kwart heeft wel eens een voorlichtings- of inspraakavond bezocht die door het stadsdeel was georganiseerd. De waardering voor het verloop van (een) dergelijke bijeenkomst(en) is zeer matig. Met een 5,6 als gemiddeld rapportcijfer, geven de respondenten aan over dergelijke bijeenkomsten (en de uitkomsten daarvan) niet erg tevreden te zijn (tabel 17)⁹.

Kennis van de lokale politiek blijkt onder bewoners niet bijzonder groot te zijn. Een kwart van de respondenten is namelijk niet op de hoogte van het feit dat het stadsdeel een politiek bestuur heeft, bestaande uit een deelraad en een dagelijks bestuur. In wijk 3 is dit zelfs 35%. Het functioneren van het politieke bestuur van het stadsdeel, met name wanneer het gaat om het aanpakken van problemen in de buurt, wordt door de respondenten gemiddeld beoordeeld met een 6,1 (tabel 17).

Ondanks dit lage kennisniveau van en de vrij matige waardering voor het politieke stadsdeelbestuur, geeft 84% van de respondenten aan geïnteresseerd te zijn in informatie van het stadsdeel over zaken als de aanpak van veiligheid, de bebouwing en de verkeerssituatie in de buurt. De waardering voor de mate waarin men de afgelopen tijd heeft kunnen beschikken over dergelijk informatiemateriaal uit zich in een gemiddelde van 6,6 (tabel 17). Onder allochtonen ligt deze waardering (significant lager, namelijk op een 6,0.

---

⁹ Overigens ligt het bezoek aan voorlichtingsavonden onder allochtonen aanzienlijk lager. Slechts 15% van hen (tegen 27% van de autochtone bevolking) heeft een dergelijke bijeenkomst wel eens bezocht. Allochtonen en autochtonen waarderen de bijeenkomsten eensgelijks.

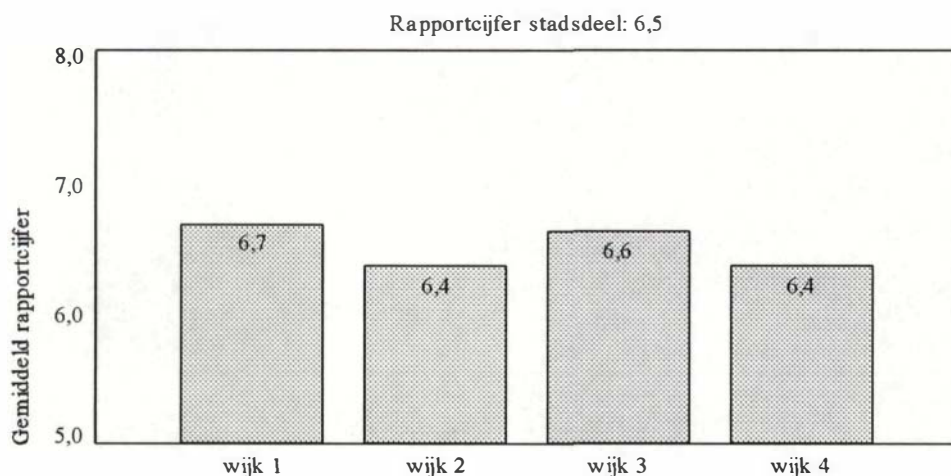
Tabel 17: Stadsdeelbestuur en -diensten

	stadsdeel	wijk 1	wijk 2	wijk 3	wijk 4
Service ambtenaren	7,0	7,1	7,1	7,3	6,9
Klachtenbehandeling	5,3	5,8	5,2	5,7	4,9
Voorlichtingsbijeenkomsten	5,6	5,9	5,4	5,4	5,7
Functioneren stadsdeelbestuur	6,1	6,2	6,1	6,2	6,1
Informatievoorziening	6,6	6,7	6,5	6,6	6,7

Zoals is waar te nemen in grafiek 5 wordt dit laatste thema door de geënquêteerden met een voldoende beoordeeld. Allochtonen en autochtonen beoordelen het thema eensgelijks. Er doen zich geen significante verschillen voor tussen de vier wijken.

Grafiek 5: stadsdeelbestuur en -diensten

Waardering per wijk

2.9 Leefbaarheid algemeen

Samenvattend kan worden gesteld dat bijna 60% van de respondenten meent dat de leefsituatie in hun buurt de laatste jaren onveranderd is gebleven. Daarnaast meent bijna een kwart van de respondenten dat de leefbaarheid is verslechterd. Een bijna even groot deel spreekt van een verbetering van de leefsituatie in de buurt. Tabel 18 toont de resultaten voor de afzonderlijke wijken.

Tabel 18: Ontwikkeling leefbaarheid (in %)

	stadsdeel	wijk 1	wijk 2	wijk 3	wijk 4
(Sterk) verbeterd	20	18	20	16	25
Onveranderd	57	69	63	48	52
(Sterk) verslechterd	24	13	17	37	24
Totaal percentage	100	100	100	100	100

Wijk 3 onderscheidt zich hierbij in ongunstige zin van de overige drie wijken. Het percentage respondenten dat meent dat de buurt achteruit is gegaan is in deze wijk anderhalf tot tweeënhalve keer zo groot als in de drie andere wijken, terwijl het percentage respondenten dat spreekt van een verbetering, kleiner is dan in de overige drie wijken. Dit beeld wordt bevestigd door de beoordeling van de algehele leefbaarheid van het stadsdeel, waarvan een weergave staat in tabel 19.

Tabel 19: Leefbaarheid algemeen

	stadsdeel	wijk 1	wijk 2	wijk 3	wijk 4
Leefbaarheid	* 7,1	7,5	7,2	6,8	7,2

De algehele leefsituatie in het stadsdeel wordt gekenmerkt met een ruime voldoende. In wijk 1 ligt het gemiddelde wat hoger en in wijk 3 wat lager.

3 Conclusies

Uit het onderzoek komt naar voren dat de leefbaarheid in het stadsdeel door de bewoners als gematigd positief wordt ervaren. Uitgedrukt in een rapportcijfer betekent dit dat de algehele leefbaarheid in het stadsdeel wordt beoordeeld met een 7. De afzonderlijke deelthema's waar naar is gevraagd scoren tussen de 6,2 en de 7,2. Al deze zaken worden globaal genomen dus van voldoende kwaliteit geacht. Het stadsdeel scoort op geen van de thema's extreem positief of negatief. Een thema dat naar verhouding goed gewaardeerd wordt is 'wonen'. Thema's die relatief minder goed worden beoordeeld zijn veiligheid en (bepaalde soorten) buurtvoorzieningen. Daarnaast worden het stadsdeelbestuur en de stadsdeeldiensten op bepaalde items ook wat negatiever beoordeeld.

Wat het wonen betreft blijkt de bevolking van het stadsdeel erg te spreken over vooral de grootte en de ligging van de eigen woning. Allochtone bewoners beoordelen deze aspecten echter beduidend minder dan autochtonen.

In zijn buurtvoorzieningen heeft Osdorp naast een goed aanbod aan winkels, groenvoorzieningen en medische voorzieningen duidelijk minder te bieden op het recreatieve vlak. De bewoners kwalificeren de speelgelegenheden voor kinderen, de sport- en spelmogelijkheden voor jongeren en vooral het uitgaansaanbod als onvoldoende.

Wat het thema buurtcohesie betreft kan worden vermeld dat het contact met de buren over het algemeen als positief wordt bestempeld. Voor allochtone bewoners is dat wat minder het geval. Het overgrote deel van de geënquêteerden ervaart vrijwel nooit burenoverlast. Over het samenleven met verschillende bevolkingsgroepen wordt daarentegen wisselend gedacht. Naast een grote groep respondenten (40%) die zich neutraal opstelt en een bijna even grote groep die dit samenleven positief waardeert, laat toch een kwart van de geënquêteerden zich hier negatief over uit. Allochtonen zijn in dit opzicht positiever.

De veiligheid wordt relatief laag gewaardeerd en een derde deel van de geënquêteerde bewoners heeft het idee dat de veiligheidssituatie in het stadsdeel (sterk) achteruit gaat. Opvallend is dat volgens de perceptie van respondenten niet alleen fietsdiefstal, diefstal uit auto's en inbraak in woningen de meest voorkomende incidenten zijn, maar ook geluidsoverlast dat niet door verkeer wordt veroorzaakt. De feitelijk meest voorkomende incidenten zijn diefstal vanaf auto, beschadiging en vernieling van eigendom en diefstal overig. Het blijkt dat terwijl het slachtofferschap van diefstal vanaf auto in Osdorp relatief hoog ligt, fietsdiefstal erg weinig voorkomt. Onder allochtonen ligt het slachtofferpercentage voor bepaalde delicten hoger dan onder autochtonen.

De verkeerssituatie in het stadsdeel is redelijk. Er blijkt voldoende parkeergelegenheid te zijn. De veiligheid van deelnemers aan het verkeer houdt echter niet over.

Ook het onderhoud aan en het beheer van de openbare ruimte kan redelijk worden genoemd. Het enige item dat hierbij duidelijk onvoldoende scoort is het onderhoud aan wegdek en trottoirs. Positief is men over het ophalen van het huisvuil en over het onderhoud van de straatverlichting.

Terwijl de service van stadsdeelambtenaren en de informatievoorziening vanuit het stadsdeel positief worden beoordeeld, is men ontevreden over klachtenbehandeling door het stadsdeel. Ook het verloop van voorlichtingsbijeenkomsten, georganiseerd door het stadsdeel, krijgt weinig waardering van de stadsdeelbevolking.

De maatregelen van het stadsdeel ter vergroting van de leefbaarheid, zoals de inzet van wijkploegen en van stadswachten, worden slechts door een deel van de respondenten daadwerkelijk opgemerkt. De beoordeling van de maatregelen is matig te noemen.

Over de vier wijken kan worden opgemerkt dat per overkoepelend thema de verschillen tussen de wijken gemiddeld niet meer dan 0,7 bedragen. Ter afsluiting volgt een behandeling van de meest opvallende verschillen.

Zo scoort bijvoorbeeld wijk 3 op de thema's wonen en buurtcohesie lager dan de overige wijken. Dit is voor het onderwerp wonen te herleiden tot de items grootte en ligging van de woning en onderhoud aan de woning. Wat het tweede thema betreft, blijkt men naast een lagere waardering voor het contact met de bureaus ook meer bureauroverlast te ervaren. Eén op de zes respondenten geeft aan veel tot dagelijks bureauroverlast te ondervinden. Ook het samenleven met groepen van verschillende etnische achtergronden wordt in de wijk negatiever beoordeeld dan in de andere wijken. Daarnaast lijkt de sociale veiligheid in wijk 3 iets achter te blijven bij die in de rest van het stadsdeel.

Wijk 1 onderscheidt zich in negatieve zin van de rest van het stadsdeel op het thema buurtvoorzieningen. Zwakke punten zijn hierbij het aanbod aan winkels, aan recreatiemogelijkheden voor volwassenen en aan medische voorzieningen. De wijk onderscheidt zich in positieve zin waar het gaat om buurtcohesie.

Wijk 2 onderscheidt zich in de aanwezige buurtvoorzieningen, door een beter aanbod van recreatiemogelijkheden voor volwassenen, in positieve zin van de rest van het stadsdeel.

Wijk 4 neemt op de meeste gebieden een middenpositie in, maar heeft een relatief gunstige verkeerssituatie. Dit komt met name door de relatief uitgebreide parkeermogelijkheden.

De algehele beoordeling van de leefbaarheid in het stadsdeel is ruim voldoende. Gevraagd naar de wijze waarop de leefbaarheid zich ontwikkelt, antwoorden de meeste bewoners dat er sprake is van een situatie die de laatste jaren niet is gewijzigd. De ontwikkeling van de leefbaarheid wordt in wijk 3 wat slechter beoordeeld en in wijk 1 wat beter.

Bijlage

Het stadsdeel Osdorp is opgebouwd uit vier wijken, die elk zijn samengesteld uit verschillende buurtcombinaties. In tabel A1 wordt deze opbouw vermeld, samen met de aantallen inwoners.

Tabel A1: Stadsdeelopbouw

	hele stads- deel	wijk 1	wijk 2	wijk 3	wijk 4
Begrenzing		Wysentkade Ookmeerweg B. Powellweg Akersluisweg	Wysentkade Oomeerweg Osdorperban Hoekenesgracht Osdorpergracht Sloterplas Sloterpark	Osdorperban Hoekenesgracht Slotervaart Louwersweg Vrije Geer Ditlaar Ringvaart B.Powellweg	Osdorper- gracht Hoekenes- gracht Slotervaart Chr. Plan- tijnpad Sloterplas
Buurtcombinaties		802, 830, 840,	800, 801, 810, 820, 831,	821, 822, 823, 841	811, 812,
Populatie- aantallen	37.269	10.246	10.031	9.583	7.409
Steekproef- aantallen	411	96	95	111	109

In het onderzoek is gestreefd naar een steekproefomvang van 400 respondenten, gelijk verspreid over de 4 wijken. Hiervoor is een gestratificeerde steekproef getrokken. De strata werden gevormd door de 4 wijken binnen het stadsdeel. Deze moesten elk met 100 respondenten vertegenwoordigd zijn in de steekproef. Aangezien de 4 wijken niet evenveel inwoners hebben is in dit geval sprake van een niet-proportionele steekproef. Daarom dient voor het bepalen van de rapportcijfers voor het stadsdeel als geheel te worden gewogen om de wijken gelijk te doen vertegenwoordigen in deze totaalcijfers.

In de volgende tabellen wordt naast de steekproefverdeling eveneens de samenstelling van de populatie weergegeven voor de variabelen type huishouden, geboorteland respondent, sekse en leeftijd.

Wat betreft de samenstelling van het huishouden kan worden opgemerkt dat met name het aantal eenpersoons-huishoudens zonder kinderen in de steekproef is oververtegenwoordigd. Dit gaat ten koste van de categorie 'anders', die in de steekproef nauwelijks voorkomt. Ook op wijkniveau komen deze afwijkingen van de steekproef naar voren.

Op stadsdeelniveau zijn bewoners met een Antilliaanse of Turkse achtergrond goed vertegenwoordigd. Surinamers en Marokkanen zijn evenals 'overigen' in de steekproef ondervertegenwoordigd. De grootste allochtone populatie is te vinden in wijk 3.

In de steekproef zijn mannen enigszins ondervertegenwoordigd.

De leeftijdsopbouw van de steekproef komt vrij goed overeen met die van de stadsdeelpopulatie. De grootste afwijking is te vinden in de jongste leeftijdscategorie. In het onderzoek zijn namelijk alleen personen van 16 jaar of ouder betrokken, terwijl de populatiegegevens iedereen van 0-19 jaar betreffen.

In de tabellen wordt steeds eerst het percentage op populatieniveau (P) gegeven en daarna het steekproefpercentage (S).

Tabel A2: Samenstelling huishouden

(in %)

	hele stadsdeel		wijk 1		wijk 2		wijk 3		wijk 4	
	P	S	P	S	P	S	P	S	P	S
2 volw, geen kinderen	25	31	25	34	26	28	21	28	32	34
(echt)paar + kinderen	32	31	39	40	26	26	36	29	29	30
1 persoons huishouden, geen kinderen	15	31	12	21	17	41	15	32	20	30
1 persoons huishouden, met kinderen	9	5	7	4	9	4	12	9	7	3
Anders	18	1	7	1	23	0	15	2	16	3

Tabel A3: Geboorteland respondent

(in %)

	hele stadsdeel		wijk 1		wijk 2		wijk 3		wijk 4	
	P	S	P	S	P	S	P	S	P	S
Nederland	64	84	72	93	61	87	52	74	72	82
Suriname	6	1	6	0	6	0	8	3	5	1
Antillen	1	1	1	1	0	0	1	1	1	0
Turkije	5	5	2	2	8	2	9	9	2	8
Marokko	10	5	4	2	11	4	17	8	5	6
Overig	15	4	15	3	15	5	14	5	16	4

Tabel A4: Sekse

(in %)

	hele stadsdeel		wijk 1		wijk 2		wijk 3		wijk 4	
	P	S	P	S	P	S	P	S	P	S
Man	47	40	48	44	45	36	48	39	46	41
Vrouw	53	60	52	56	55	64	52	61	54	59

Tabel A5: Leeftijd

(in %)

	hele stadsdeel		wijk 1		wijk 2		wijk 3		wijk 4	
	P	S	P	S	P	S	P	S	P	S
19 jaar of jonger	23	2	24	2	21	2	29	3	16	3
20 t/m 34 jaar	22	21	21	27	21	19	23	23	23	17
35 t/m 49 jaar	19	26	23	37	15	16	19	23	17	28
50 t/m 64 jaar	16	19	16	16	15	18	15	20	19	23
65 jaar of ouder	21	31	15	19	28	45	15	32	26	30